

bloemen geeft, vindt hij belachelijk met het oog op 's mans finantiëlen toestand. Oom Sam is verwonderd, dat zijne zuster zoo weinig getroffen is door zijn geschenk — een muntbiljet van tien gulden.

De verjaardag wordt verder gekenmerkt door hevige ruzie van mevrouw met de keukenmeid over het slecht aanleggen van de kachel — door onaangenameheden tusschen man en vrouw over de vraag, of eene rekening, waarvan de quitantie gepresenteerd wordt, al betaald is. Oom moet van de jarige den geheelen dag den lof der kinderen hooren, allerlei mogelijke speculatiën over de toekomst der kinderen geduldig overwegen, terwijl van den man nauwelijks sprake meer is. 's Middags is het eten afschuwelijk, alleen de taart van den banketbakker is eetbaar. Als oom Sam een toast op de jarige instelt, en vermindering van zorgen toewenscht, schreeuwen de kinderen zoo luid, dat hij zich bijna niet verstaanbaar kan maken. Het hinderde oom Sam geweldig, dat zijne zuster Lize zoo weinig om haar man gaf, daar zij de kinderen, en de keukenmeid veel meer ontzag dan hem. Zij spaarde hem letterlijk niets. Hij werd de wrijfpaal van al de kleinere en grootere grieven, die dagelijks uit de huiselijke beslommingen omhoogrezen. Oom Sam bemerkt tevens, dat al de beleefdheden aan hem besteed, een bepaald doel hebben. Zijn broer verzoekt hem eenige aandeelen te nemen in de achteruitgaande handelszaak. Hij weigert. Daarna kwam het verzoek, eenige honderden voor te schieten om een wissel te betalen. Al de vriendelijkheden bedoelen enkel een aanval op zijne beurs, denkt oom Sam, en hij gaat naar huis (Den Haag) terug, omdat zijne schoonzuster

na zijne weigering veel stroever is geworden, en het duidelijk blijkt, dat zij alleen voortgedreven wordt door grof moederlijk egoïsme.

Later komt het uit, dat zijn broer op het punt is failliet te gaan, zoodat oom Sam nog eene hoop moeielijkheden doorworstelt, om het geheele gezin fatsoenlijk naar de Oost te krijgen. Dat de brave oude vrijer zich later door een intrigant jong mensch laat beet nemen, die hem met mooie praatjes een deel van zijn vermogen aftroggelt, schijnt inconsequent voor oom Sam, maar ligt toch zeer nabij aan de dagelijksche werkelijkheid.

Maurits Smit heeft een allerliefst boek geschreven in den goeden Hollandschen toon. Zijne fijne satire op het egoïsme van den ouden vrijer, belet hem niet evengoed *les tristes misères de la vie conjugale* te teekenen. Hij trekt éene lijne met den Engelschen anonymus, die *Is marriage a failure?* schreef; hij kent even goed de keerzijde der médaille: de ondergang van tal van bekwame mannen, die door een onberaden huwelijk zich in tal van stoffelijke zorgen wikkelen, waardoor zij nimmer kunnen stijgen tot de hoogte, waarop zij verdienen te staan. Het eerste deel van *Oom Sam*, waarin het huisgezin van zijn broer Ernst optreedt, is veel boeiender dan het tweede, waarin verteld wordt, hoe dom oom in de fuik liep, door een intrigant voor hem opgezet. *Oom Sam* heeft die echt nationale kleur, die in de *Trou-ringh* van De Veer, in de *Pastorij van Mastland* van Van Koetsveld zulk eene weldadige aantrekkingskracht oefent. *Oom Sam* is een goed boek, dat blijven zal.

* * *